

KLIMATKOMPENSERA MERA

KLIMATKOMPENSATION – EN BRA BIT PÅ VÄGEN

Klimatkompensation är bra, men du måste förstå att det bara är ett komplement till andra miljöinsatser. Det menar Jens Olejak på South Pole Group Sverige, en organisation som hjälper företag att klimatkompensera sina verksamheter.

– Det är inte trovärdigt att vara en miljöbov och sen enbart klimatkompensera, säger han.

TEXT DANIEL CEDERLUND | FOTO SOUTH POLE GROUP

FRÅN SKEPTIKERNAS SIDA hörs inte sällan utrop i stil med: "Det är bara för folk som vill köpa sig ett gott samvete". Ett argument Jens Olejak vant sig vid att tackla genom åren.

– Det beror oftast på att folk inte har satt sig in i bakgrunden till klimatkompensation. De har hört ordet men kan inte riktigt ta på det. Därför ser jag mig som en missionär, jag vill bemöta de rösterna och förklara hur det fungerar.

Klimatkompensation är nämligen ingenting vi ser förändringen av på kort sikt, eller i vår närmiljö. Det vi kompenserar går till projekt i U-länder där metoderna är långt mindre utvecklade än de vi använder i västvärlden, och på så sätt "nollställer" compensationerna vårt ekologiska fotavtryck.

– Klimatkompensation är naturligtvis inte det ultimata vapnet i kampen mot klimatförändringar, utan en del av arbetet. Företagen som vänder sig till oss kombinerar det med egna insatser. Det håller liksom inte

att köra runt i en bränsletörstig SUV på dagen och kompensera för det på kvällen.

Det Jens Olejak pratar om är den moraliska aspekten. Företagen som intresserar sig för klimatkompensation kan inte bara engagera sig i andra delar av världen – de måste hålla rent framför sin egen dörr också.

– Det går inte att säga att vi inte har något ansvar i västvärlden bara för att vi har en jämförelsevis effektiv och miljövänlig energiproduktion. Genom klimatkompensation för vi också över teknologier som U-länderna annars inte hade haft råd att implementera. Med det kommer också ökad kunskap och arbetstillfällen, säger Jens Olejak och fortsätter:

– Klimathotet är ett globalt problem. Det viktiga är inte *var* vi gör insatser, utan *att* vi gör dem. Det fina med den här lösningen är att det möjliggör miljöarbete på platser där vi kan göra stor skillnad – något alla vinner på.

Honduras är ett av länderna

Ett av South Pole Groups projekt går ut på att implementera och utveckla projekt för distribution av vedspisar i Honduras, Afrika, Sydostasien och Indien (där bilden är tagen). Utan ett system för utveckling av klimatprojekt och klimatkompensation skulle projekten inte ha blivit av.

i världen med mest regnskog. Sedan 1990 har dock 37 procent av regnskogen skövats, inte minst på grund av att invånarna använder veden till att laga mat över öppen eld. Det blev startskottet för South Pole Groups projekt att distribuera vedspisar i Honduras, ett projekt som möjliggörs genom klimatkompensation.

– Med energieffektiva vedspisar halveras vedåtgången och rökutvecklingen minskas med 80 procent vilket ger stora vinster när det gäller både klimatpåverkan och människors hälsa. På så sätt har vi skapat 100 jobb, ökat kunskapen och medvetenheten samt kapat behovet av ved med 50 procent.

JENS OLEJAK SVARAR

2 vanliga frågor om klimatkompensation

1. Vilka möjligheter har vi att klimatkompensera som privatpersoner?

– Vi kan köpa produkter från företag som klimatkompenserar. Men det finns en hel del annat du kan göra som privatperson. Välj tåg mellan Stockholm och Göteborg i stället för flyg. Kör en videokonferens i stället för att resa till ett möte. Tänk igenom dina vardagliga val för att se om det finns något du kan göra annorlunda.

2. Är allt okej så länge jag klimatkompenserar för det?

– Det är inte trovärdigt att vara en miljöbov och sen enbart klimatkompensera. Den handlar om att komplettera det övriga miljöarbetet och på så sätt nollställa ditt ekologiska fotavtryck. Som företag kan du exempelvis se över din respolicy eller göra en energijusterings i produktionen. Därefter kommer klimatkompensationen in i bilden och kompenserar för de återstående avtrycken och på så sätt kan företag bli helt klimatneutrala.

Håll
där...

Anna Nyström Claesson & Matty Janssen

som i våras startade Mooc-kursen "Sustainability in Everyday Life" vid Chalmers tekniska högskola.

"Vi ger exempel på hur man kan handla hållbart"

Kursen behandlar hållbar vardag, berätta mer om den!

– Vi undervisar om hållbar utveckling och ville göra något som kunde nå fler och är kul. Vi inspirerades av TedTalks och David Attenborough när vi gjorde våra videointroduktioner på fem olika teman: mat, kemikalier, energi, klimatförändring och globalisering, säger Anna Nyström Claesson.

Vad är tanken med kursen?

– Tanken är inte att predika, utan att ge folk exempel på hur de kan tänka när de handlar olika produkter. Att ge dem som vill chansen att minimera sina ekologiska fotavtryck, säger Matty Janssen.

– Ett exempel vi trycker på är att bli flexitarian. Du behöver inte sluta äta kött, men välj åt-

minstone vegetariska alternativ oftare. Ett annat är att köpa miljömärkta tvätt- och diskmedel, eller skönhetsprodukter utan plastkemikalier i. Vi vill göra människor medvetna, säger Anna Nyström Claesson.

Vad är det svåraste med en Mooc?

– Det stora dilemma är att vi med en Mooc har hela världen som referensram, inte bara Sverige. Att ge ett budskap som passar hela världen är fruktansvärt spännande men också skitsvårt, säger Anna Nyström Claesson.

Har ni några tips inför vintern?

– En bra sak för miljön som även kan ge ekonomiska fördelar är att köpa en vinterjacka av

hög kvalitet. Du kan använda den längre och den går att laga i stället för att köpa en ny vart tredje år, säger Matty Janssen.

– Ja, oavsett årstid är det bra att lära känna en hantverkare och köpa kvalitet som går att reparera, oavsett om det gäller möbler, jeans eller skor. Många jeansåterförsäljare har skraddare som kan laga dina favoritplagg samtidigt som du gör miljön en tjänst, säger Anna Nyström Claesson.

Kommer Moocen tillbaka?

– Troligtvis kör vi igen i vår. Vi har en sida på Facebook där vi annonserar nyheter, följ oss på Sustainability in Everyday Life för uppdateringar, säger Anna Nyström Claesson.

MOOC - MASSIVE OPEN ONLINE COURSE

En gratis onlinekurs

- En Mooc är en gratis onlinekurs som gör universitetsstudier tillgängliga för alla. Formatet kommer från USA där det har blivit väldigt populärt eftersom tillgång till de bästa universiteten är väldigt dyrt. I Sverige förväntas inte genomslagskraften bli lika stor då vi redan har avgiftsfria universitetsutbildningar.
- Grundläggande för Mooc-konceptet är videolektioner och interaktiva uppgifter som deltagarna löser själva eller i grupp.
- En Mooc ger inga högskolepoäng.